

מ"ת 57853/04/18 - מוחמד ריפי נגד מדינת ישראל

בתי משפט

בית המשפט המחוזי ירושלים מ"ת 57853-04-18

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

19 מרץ 2019

מספר בקשה: 12

בעניין: מוחמד ריפי (עציר)

המבקש

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

החלטה

הבקשה:

1. בתיק זה הורה בית המשפט (כבוד השופט בר-עם) על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים. בקשה לעיון חוזר נדחתה, וכך גם ערר שהוגש לבית המשפט העליון.

2. הבקשה שלפניי הנה בקשה שנייה לעיון חוזר (אשר הועברה אלי בשל היעדרו של כבוד השופט בר-עם בעת הגשתה).

טיעוני ב"כ הצדדים:

3. ב"כ המבקש טען כי השופט בר-עם קבע בתחילת הדרך שקיימת בעניינו של המבקש חולשה בראיות, המצדיקה הפניית המשיב לקבלת תסקיר לבחינת חלופת מעצר, כאשר ביחס לשלושת הנאשמים האחרים קבע השופט בר-עם שיש ראיות לכאורה והחליט להורות על מעצרו מבלי להידרש לתסקיר. לדברי ב"כ המבקש, לאחר קבלת התסקיר קבע השופט בר-עם כי בשלב זה הוא מוצא לנכון להורות על מעצר עד תום ההליכים, ובחלוף הזמן ניתן יהיה להגיש בקשה לעיון חוזר. לדבריו, לאחר חלוף זמן מסוים, הוגשה בקשה לעיון חוזר, והשופט בר-עם קבע כי אכן חלף זמן אך לא מספיק וביקש להמתין עוד קצת. לדבריו, בהמלצת כב' השופט בר-עם המתין עם הגשת בקשה לעיון חוזר עד עתה.

לדברי ב"כ המבקש, המבקש עצור מזה כשנה ושמיעת התיק העיקרי טרם החלה. לטענתו, נוכח חלוף הזמן, שיש בו כדי

להפחית מרמת המסוכנות; בהתחשב בקביעה לפיה קיים קושי ביחס לטיב הראיות בעניינו של המבקש; ולאור האמור בתסקיר מעצר חיובי שהוגש בעניינו של המבקש - יש מקום להורות על מעצר באיזוק אלקטרוני חלף מעצר של ממש.

בהתייחס לעברו הפלילי של המבקש, טען בא כוחו כי מדובר בעבירות רכוש מלפני מספר שנים, שאין רלוונטיות לעניינו. מאז נישא המבקש ונולדו לו ילדים והוא שינה את אורחות חייו.

ב"כ המבקש טען כי המפקחים המוצעים נבדקו על ידי שירות המבחן ונמצאו ראויים, וכי מקום החלופה הוא בלוד, מרוחק מבשרת שם בוצעה העבירה. לפיכך ביקש כאמור להורות על איזוק אלקטרוני חלף מעצר של ממש.

4. ב"כ המשיבה טען כי בהחלטתו המקורית של השופט בר-עם, לא נקבע שיש כרסום בראיות. לדבריו, נקבע כי יש בראיות חולשה מסויימת בעניינו של המבקש, ביחס לנאשמים האחרים, אך יש ראיות לכאורה בעוצמה הנדרשת להליך המעצר. לדברי ב"כ המשיבה "יחסיות אינה עניין המצדיק שחרור". כן ציין כי בית המשפט אמנם הורה על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, אך בסופו של דבר החליט שלא לקבל את המלצת שירות המבחן.

לדברי ב"כ המשיבה, נקודת המוצא היא המסוכנות המשמעותית העולה מנסיבות התיק ומנסיבותיו של המבקש. לדבריו, הדברים עולים מתכנון המעשה, בחבורה, ומפיוץ מטען מתחת לרכב במבשרת, בשעת לילה. המסוכנות עולה מהמעשים וכן מחזקות המעצר הסטטוטוריות, ובין היתר בשל כך שהמעשים נעשו על רקע סחיטה בקשר של הלוואה.

לדברי ב"כ המשיבה, בהחלטה שניתנה בעבר בערר שהגיש משיב 4, קבע בית המשפט העליון כי מדובר ב"פגוע פלילי" ואישר את מעצרו של משיב 4, שהוא צעיר ללא עבר פלילי, תוך התייחסות למשיב 4 כ"חייל בשירות אחרים". לדבריו, אם משיב 4 הוא "חייל", הרי המבקש ומשיב 2 הם אלה המשלחים אותו, כעולה מתיאור כתב האישום. לטענתו, לחומרת המעשים ולמסוכנות העולה מהם, מתווסף עברו הפלילי של המבקש, שהורשע מספר פעמים בעבר וריצה תקופות מאסר של 15, 18 ו-20 חודשים. זאת ועוד, בעברו של המבקש הרשעה בעבירה של הפרת הוראה חוקית וגם לכך משמעות.

אשר להצעה להרחיק את המבקש ממבשרת ללוד - לדברי ב"כ המשיבה, אמנם המטען הופעל במבשרת, אך הנאשמים נפגשו ברמלה, לשם הועבר המטען בהתאם לכתב האישום, ובמובן זה לא מדובר בחלופה מרוחקת ממקום ביצוע העבירה.

עוד הפנה להחלטת בית המשפט העליון, שדחה ערר על החלטת המעצר, תוך התייחסות למסוכנותו של המבקש. לדברי ב"כ המשיבה, מאז ועד היום דבר לא השתנה, ועל אף חלוף הזמן, המסוכנות הגבוהה איננה מאפשרת שחרורו של המבקש ממעצר ואף לא מעצר באיזוק אלקטרוני. הדברים נאמרו גם בהחלטת בית המשפט העליון במסגרת הארכת המעצר האחרונה ביום 24.1.19. לפיכך ביקש לדחות את הבקשה ולהותיר את המבקש במעצר מלא.

דין והכרעה:

5. נגד המבקש ונאשמים אחרים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של סחיטה באיומים, נשיאת והובלת נשק, היזק בזדון, ולמשיבים 3 ו-4 בבקשה המקורית גם ארבע עבירות של חבלה במזיד. על פי עובדות כתב האישום, המבקש

קשר עם מי שהיה משיב 2 בבקשת המעצר, על מנת לגרום לד' להשיב כספים שקיבל לכאורה ולא החזיר, וזאת באמצעות איומים. לאחר שהכסף לא הוחזר, החליטו המבקש והאחרים לפוצץ מטען חבלה במקום מגוריו של ד', על מנת להפחידו ולהניעו לשלם את סכום הכסף שקיבל. המטען הוכן, הונח על ידי משיבים 3 ו-4 מתחת למנוע רכב שחנה ברחוב בו מתגורר ד', השניים הפעילו את המטען והוא התפוצץ. הפיצוץ גרם לנזק למספר כלי רכב שהיו באזור, לפגיעה בשלט שהיה צמוד לגדר גן ילדים, ופגע באספקת החשמל למספר בתים הסמוכים למקום הפיצוץ.

6. החלטת המעצר עד תום ההליכים בעניינו של המבקש ניתנה ביום 27.6.2018.

כבוד השופט בר-עם ציין בהחלטתו, בהמשך להחלטה קודמת מיום 27.5.2018 כי **"בעניינם של המשיבים, לרבות המשיב, קיימות ראיות לכאורה במידה מספקת על פי הדרוש בפסיקה. עם זאת הוספתי קבעתי כי ישנו הבדל מסוים בין עוצמת הראיות בעניינו של המשיב לעומת המשיבים האחרים, ואולם הדגשתי כי עוצמת הראיות גם בעניינו של המשיב מספיקה לצורך קיומן של ראיות לכאורה. בנסיבות אלה, בשם לב לעוצמת הראיות כאמור, הוריתי לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר. החלטתי זו ניתנה לא בלי לבטים, ובשם לב להבדל בעוצמת הראיות בינו לבין המשיבים האחרים, כאמור..."**

השופט בר-עם התייחס לאמור בתסקיר המעצר, ובין היתר לעברו הפלילי של המבקש, הכולל עבר פלילי רלבנטי בין השנים 2006 עד 2012, כולל תיקי סחר בסמים, ולכך שהמבקש ריצה בעבר מאסר בפועל בעבירות רכוש, סחר בסמים והפרות של הוראה חוקית. צוין בהחלטה כי שירות המבחן בחן את מסוכנותו של המבקש והעריך רמת סיכון בינונית, וכי שירות המבחן מצא שחלופת מעצר בבית דודו ודודתו של המבקש עשויה להיות מתאימה. השופט בר-עם הוסיף:

"בהחלטתי מיום 27.5.18 עמדתי על המסוכנות העולה מהעבירות המיוחסות למשיבים כולם ובכלל למשיב שלפנינו. עמדתי על טענת המשיב כי אף שטען לכרסום מסוים בראיות, אין בכך כדי להצדיק את שחרורו לחלופה, זאת נוכח מקבילית כוחות בין עוצמת הראיות לעוצמת עילת המעצר, ובאשר אין חולק בדבר קיומה של עילת מעצר עוצמתית נוכח העבירה המיוחסת לו, שעניינה עבירות בנשק ומקימה כנגדו עילת מעצר סטטוטורית. כך בכלל, וכך בנוגע לעבירות הסחיטה באיומים, והוספתי כי על כל זאת יש ליתן ביטוי להתנהלותו של המשיב אשר שמר על זכות השתיקה בחקירתו, נתון שאף הוא משליך על מסוכנותו..."

אכן, בהחלטתי כאמור הוריתי על הגשת תסקיר מעצר, אולם זאת מבלי לקבוע כל עמדה מראש באשר לאפשרות שחרורו, ואף הוספתי כי החלטתי זו ניתנה לא בלי לבטים...

בענייננו, אף שהתסקיר איננו שלילי בעניינו של המשיב, דומה כי נוכח מסוכנותו הגבוהה וחומרת העבירות המיוחסות לו שבעניינם כאמור מצאתי כי ישנן ראיות בעוצמה מספקת, אינני סבור כי יש מקום להורות על שחרורו לחלופת המעצר כפי שהוצע ע"י שירות המבחן. התלבטתי אם יש מקום להורות על מעצרו באיזוק אלקטרוני. אולם, לאחר ששקלתי את השיקולים הנוגעים בעניין ונתתי דעתי למכלול הנסיבות הרלבנטיות, נחה דעתי כי לעת הזאת אין מקום להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, זאת בעיקר נוכח הוראת סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים אשר קובעת כי בעבירות המיוחסות למשיב לא ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו, הנוגעים לביצוע העבירה או לנסיבות המיוחדות של הנאשם, טעמים שלא נמצאו בענייננו. זאת ועוד, עברו הפלילי של המשיב איננו מהווה נתון הפועל לטובתו, ואף הוא משמש שיקול רלבנטי שאיננו מאפשר בשלב זה את מעצרו באיזוק אלקטרוני".

לפיקח החליט להורות על מעצרו של המבקש עד ההליכים.

7. ערר שהוגש על החלטה זו (בש"פ 5540/18) נדחה.

בהחלטתה מיום 2.8.2018 התייחסה כבוד השופטת י' וילנר לקיומם של תנאים למעצר, לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 - קיומה של עילת מעצר; קיומן של ראיות לכאורה; והעדרה של חלופת מעצר שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה.

כב' השופטת וילנר ציינה כי "העורר אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה, הגם שהוא נאחז בקביעת בית המשפט המחוזי בדבר עוצמתן הפחותה יחסית של הראיות בעניינו, ואף אינו חולק על קיומה של עילת מעצר בעניינו. העורר ממקד את טענותיו בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא לשחררו לחלופת מעצר או להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני על אף התסקיר החיובי בעניינו..."

ככלל, נאשם בעבירת נשק לא יושם במעצר בפיקוח אלקטרוני, למעט בהתקיים טעמים מיוחדים הנוגעים לביצוע העבירה או לנסיבותיו המיוחדות של הנאשם. זאת ועוד, אף לגבי עבירות של סחיטה באיומים כבר נפסק כי הן מלמדות על מסוכנות, וכי על פי רוב הן אינן מתאימות לחלופת מעצר...

בנוסף, יש ליתן משקל ממשי גם לעברו הפלילי המכביד של העורר, המלמד אף הוא על מסוכנותו..."

לגבי המלצת שירות המבחן בתסקיר המעצר, ציינה כב' השופטת וילנר כי תסקיר המעצר הוא כלי עזר ואינו כובל את שיקול דעתו של בית המשפט; וכי שיקוליו של שירות המבחן אינם זהים בהכרח לשיקולים העומדים לפני בית המשפט בהחלטה בדבר מעצר עד תום ההליכים. בעניינו של המבקש אף נקבע בתסקיר כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות מעורבותו של המבקש בפעילות אלימה. נקבע כי לא עלה בידי מבקש להראות טעמים טובים לסטות מהכללים שנקבעו, כמפורט לעיל, ולשחררו לחלופת מעצר; כי חומרת העבירות המיוחסות למבקש מעידות על המסוכנות הנשקפת ממנו; וכי לא ניתן לאיין או להפחית את המסוכנות בשלב זה באמצעות חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני.

8. מאז ההחלטות שניתנו בעניינו של העורר, כמפורט לעיל, לא נשתנה דבר, למעט חלוף מספר חודשים. ההחלטה בעניין הראיות עומדת כנה, באשר לא הוצגו ראיות חדשות המכרסמות בראיות לכאורה עליהן מבוססות ההחלטות הקודמות; לא חל כל שינוי שיש בו כדי להפחית את מסוכנותו של המבקש; תסקיר שירות המבחן הוא אותו תסקיר שכבר נבחן בשתי ערכאות, ונמצא כי אין בו די כדי להצדיק שחרורו של המבקש ממעצר.

בנסיבות אלה, נוכח מהות העבירות, עברו הפלילי של המבקש ויתר השיקולים שעמדו בבסיס ההחלטה להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים - לא די בחלוף הזמן כדי להצדיק שחרור בחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני.

9. אשר על כן - הבקשה לעיון חוזר נדחית.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים ולשירות המבחן.

ניתנה היום, יב אדר ב' תשע"ט, 19 מרץ 2019, בהעדר הצדדים (בהסכמת ב"כ המבקש).

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**